

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní Mgr. Kateřinou Peroutkovou v právní věci

žalobce: **A. K.**, narozený dne X
bytem X
zastoupený advokátem JUDr. Matějem Šedivým
sídlem Václavské náměstí 831/21, 110 00 Praha 1

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR, Odbor azylové a migrační politiky**
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 6. 1. 2025, č. j. OAM-177/LE-BA01-ZA21-R2-2023,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce se žalobou podanou u Městského soudu v Praze domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 6. 1. 2025, č. j. OAM-177/LE-BA01-ZA21-R2-2023, kterým bylo o žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany podané dne 26. 2. 2023 rozhodnuto tak, že se

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“) neuděluje.

II. Obsah žaloby

2. Žalobce uvedl, že těžiště jeho obav souvisí s pronásledováním ze strany věřitele, od kterého si půjčil významnou finanční částku za účelem obstarání víza. Její nesplacení vyústilo ve fyzické útoky, věřitel jej čtyřikrát napadl, policie žádné faktické kroky neučinila, i když bylo žalobci přislíbeno prošetření těchto incidentů. Žalovaný tedy nezjistil skutečný stav věci podle § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „s. ř.“), pokud se nijak nezaobíral pozicí X policie, případně existencí orgánu vnitřní kontroly, který by dohlížel na zákonnost postupu policistů, a na nějž by se mohl žalobce obrátit. Rozhodnutí nerozptyluje obavy z toho, že bude tato bezpečnostní složka (policie) postupovat neobjektivně a že nebude adoptovat pozici věřitele. Dále je žalobce toho názoru, že původně soukromý spor přerůstá v pronásledování jeho osoby státem, a to s přihlédnutím k X legislativě, která vnímá jakýkoli nesplacený dluh jako trestněprávně relevantní jednání.
3. Rozhodnutí se dále nezabývá existencí úřadu ombudsmana pro případ, že by se obrátil na policii se svými obavami. Má za to, že se situace v jeho domovské zemi neuklidnila, pokud výhrůžkám čelil před svým odjezdem a dostává je i nyní v zahraničí. Nesouhlasí s hodnocením žádosti jako účelové. I když těžiště jeho azylového příběhu vyvěrá ze soukromoprávního vztahu, nepostačí tato skutečnost sama o sobě pro zamítnutí žádosti. Je totiž třeba přihlížet i k tomu, zda je domovský stát způsobilý žalobce ochránit před násilím ze strany věřitele. Tím se však rozhodnutí nezabývá, naopak vychází z nepřipustného podkladu ve formě dokumentu Informace OAMP – X – Bezpečnostní a politická situace v zemi, který zpracoval žalovaný. Své rozhodnutí tak opírá o podklad, jehož je sám autorem. Rovněž namítal, že důvody pro udělení humanitárního azylu nebyly dostatečně posouzeny. Z obsahu spisového materiálu nijak nevyplývá, že by se žalovaný věnoval ekonomické situaci v žalobcově vlasti, resp. možnosti dosažení adekvátního výdělku pro obživu rodiny.
4. Navrhl, aby bylo napadené rozhodnutí zrušeno a věc vrácena žalovanému k novému projednání a rozhodnutí.

III. Vyjádření žalovaného

5. Žalovaný popřel oprávněnost žaloby a nesouhlasil s ní, neboť nedokládá namítaná porušení zákonných ustanovení. Postupoval v souladu s právními normami, jimiž je v řízení o mezinárodní ochraně vázán, nicméně neshledal důvod pro její udělení v žádné její formě. K obavě z vymahačů poznamenal, že se jedná o hrozbu ze strany soukromých osob. Žalobce měl možnost se obrátit na příslušné X instituce, a pouze pokud by mu ani ony nepomohly, bylo by možné považovat tuto skutečnost za azylově relevantní. Vlast opustil legálně, bez jakýchkoliv problémů, potíže s policií vyloučil, nebyl ve vlasti trestně stíhán ani odsouzen.
6. Ohledně námitek týkající se existence úřadu ombudsmana žalovaný podotkl, že žalobci byla v souladu s § 36 odst. 3 s. ř. dána možnost se s uvedenými podklady seznámit a vyjádřit se k nim, případně navrhnout jejich doplnění, nicméně k tomuto správnímu úkonu se bez uvedení důvodu nedostavil ani žalobce, ani jeho právní zástupce. Závěrem žalovaný uvedl, že považuje své rozhodnutí za zákonné, přezkoumatelné, vycházející z dostatečně zjištěného skutkového stavu, respektující ustálenou judikaturu, a žalobní argumentace není způsobilá zpochybnit jeho důvodnost.

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

7. Navrhl žalobu zamítnout jako nedůvodnou.

IV. Obsah správního spisu

8. Ze správního spisu soud zjistil, že dne 26. 2. 2023 podal žalobce žádost o mezinárodní ochranu. Při sdělení údajů dne 7. 3. 2023 uvedl, že je státním příslušníkem X, politické přesvědčení nemá ani není členem žádné strany. Je svobodný a bezdětný. Jeho zdravotní stav je bez omezení. Dne 4. 9. 2017 odcestoval letecky z X do Itálie na základě víza, v této zemi setrval 5-6 hodin, poté pokračoval do ČR autobusem, na jejíž území vstoupil o den později. Předtím v EU nikde jinde nepobýval, jiné pobytové oprávnění v EU než výše uvedené neměl. Jde o jeho první žádost, o mezinárodní ochranu žádá, jelikož má v X dluh, půjčil si na vízum a pracovní věci.
9. Při pohovoru konaném dne 7. 3. 2023 žalobce sdělil, že ve vlasti společnou domácnost sdílel s matkou, neměl potíže s vycestováním. Chtěl do Česka, má tu známého, ale ČR nevydávala víza, zařídil si tedy italské. Domovskou zemi opustil, protože tam má dluh, který mu vznikl kvůli půjčce na vízum a práci. Na otázku, proč nepožádal o mezinárodní ochranu už v Itálii, uvedl, že tam nechtěl zůstat, je tam složitý jazyk, v ČR je mu řeč bližší a má tu známé. Pobývá tu pouze kamarád, nikoliv rodinní příslušníci; ti nebydlí ani nikde jinde v EU. Ve vlasti nebyl trestně stíhán, ani tam nespáchal žádný přestupek. Konkrétní problémy se státními či bezpečnostními orgány ve vlasti neměl, z ČR i přes udělené správní vyhoštění nevycestoval kvůli dluhu. Své problémy by přestěhováním v rámci X vyřešit nemohl, byl totiž učitelem a měl mzdu 80 dolarů za měsíc. Pokud by se vrátil, čeká na něj věřitel. Jiné relevantní skutečnosti pro posouzení žádosti neuvedl, žádné podklady neměl.
10. Ve spise jsou dále založeny fotokopie žalobcova cestovního pasu, ve kterém je vyznačeno italské vízum typu C platné pro jeden vstup na území států Schengenského prostoru od 22. 8. 2017 do 14. 9. 2017, za účelem turistiky, dále vstupní razítko z letiště Řím dne 6. 9. 2017. V pase je vylepen štítek s výjezdním příkazem platný od 3. 7. 2018 do 18. 7. 2018.
11. Následně vydal žalovaný dne 14. 4. 2023 ve věci rozhodnutí, č. j. OAM-177/LE-BA01-VL13-2023, jímž žádost o mezinárodní ochranu podle § 16 odst. 1 písm. a) zákona o azylu zamítl jako zjevně nedůvodnou, jelikož důvody, které žalobce uvedl, byly pouze ekonomické, a důvodem odchodu tak byla snaha vydělat si na splacení dluhu ve vlasti.
12. Krajský soud v Plzni rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 4. 2023 zrušil rozsudkem ze dne 19. 9. 2024, č. j. 17 Az 10/2023-76 a věc mu vrátil k dalšímu řízení.
13. Se žalobcem byl dne 28. 11. 2024 proveden doplňující pohovor. Uvedl, že důvody žádosti se nezměnily. Do vlasti se vrátit nemůže kvůli dluhu, obává se jednání věřitele. V letech 2015-2016 si vypůjčil postupně 20 000 amerických dolarů, ty chtěl prodat na černém trhu, protože je v té době nebylo možné volně směnit a byla po nich velká poptávka, při tomto obchodu byl kontrolován policií, prostředky mu byly zabaveny a dostal menší pokutu, jiný postih nenastal. Peníze získal od soukromého věřitele – lichváře, který půjčoval na vyšší úrok. Nebyl to jeho známý, ale znal ho, pochází z oblasti žalobcova bydliště. V roce 2017 po něm chtěl dotyčný věřitel dvojnásobek vypůjčené částky, jelikož nic nevrátil, může být výsledná suma nyní 100 000-200 000 amerických dolarů. Nic nesplatil, protože neměl možnost. Vyhrožováno mu začalo být v roce 2017. Věřitel měl asi čtyřikrát přijít k žalobci domů a zbít jej. Chtěli peníze vrátit, a nutili jej prodat byt. Pokud by to udělal, přišli by s matkou o střechu nad hlavou, rozhodl se proto odjet do Evropy. K poslednímu napadení

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

došlo v srpnu 2017, skončil poté i v nemocnici, kde byl týden. Zprávu z nemocnice nemá, v X se vydává pouze pro potřeby prokázání pracovní neschopnosti. Všechna napadení oznámil na místní policii v jeho městě, byl tam čtyřikrát. Sdělili mu, že podání prošetří, chodil se tam opakovaně ptát, ale nic se nestalo. Potvrzení o podáních nedostal, s žádostí o pomoc se na jiné osoby či orgány neobrátil, tyto záležitosti řeší pouze policie. Stížnost na postup nepodal, této možnosti si je vědom, ale má za to, že by to nemělo žádný smysl. Z minulosti ví, že tato podání nebyla řešena, a dotyčné osoby měly nadto ještě problém s bezpečnostními složkami. Situaci se rozhodl řešit tím, že vycestoval z vlasti. Věřitel po něm chtěl několikrát ústně a telefonicky vrátit peníze. Za dobu pobytu v Evropě mu volal dvakrát, naposledy v roce 2018, řekl mu, že pokud se vrátí domů, zabije jej. Žalobcova matka s tímto mužem problémy nemá. Potíže se státními či bezpečnostními orgány ve vlasti žalobce na výslovný dotaz neuvedl, stejně tak nezmínil, že by měl mít problémy kvůli své rase, národnosti, náboženství, pohlaví, příslušnosti k sociální skupině či politickému přesvědčení. Obává se nicméně stále uvedeného věřitele, od doby odjezdu se nic nezměnilo, je přesvědčen, že pokud by útoky věřitele znovu oznámil, dopadne to stejně, nic se nebude dít. Policisté se s věřitelem znají, ví to celé město. Ve změně bydliště ve vlasti mu nic nebrání, ale ke změně trvalého pobytu potřebuje koupit byt, na což peníze nemá. Bojí se, že by si jej věřitel našel, a problémy by pokračovaly. Na začátku se snažil s tímto mužem na splácení dluhu domluvit, ale on chce vrátit celou částku. Neměl stálé zaměstnání, banka by mu nepůjčila, ani v rodině mu nikdo nemůže pomoci. Uvedené skutečnosti při předchozím pohovoru neuvedl, jelikož tlumočení nebylo prováděno přesně. S tlumočením je nyní spokojený, rozumí již více česky a vše je tak, jak říkal.

14. Jako podklad jsou ve spise založeny dvě zprávy o zemi původu, a to Informace OAMP – X – Bezpečnostní a politická situace v zemi, Vybrané otázky z oblasti občanských svobod a lidských práv, ze dne 13. 3. 2024, a Informace OAMP – X – Socio-ekonomická situace, Dávky sociální podpory a podpory v nezaměstnanosti, Dluhy fyzických osob a proces oddlužení, Přístup k základní lékařské péči, ze dne 13. 3. 2024.
15. Ve spise nachází překlad nedatovaného anonymizovaného dokumentu označeného jako potvrzení, vydaného Ministerstvem zdravotnictví Republiky X, Centrální nemocnice v okrese X, oblast X. Z něj lze zjistit, že byla blíže neurčená osoba převezena do této nemocnice a byla podrobena blíže neurčeným vyšetřením.
16. Dne 11. 12. 2024 se mělo konat seznámení s podklady pro rozhodnutí ve smyslu § 36 odst. 3 s. ř. K tomuto správnímu úkonu byl právní zástupce žalobce předvolán dne 29. 11. 2024, nicméně se k němu bez omluvy nedostavil.
17. Dle napadeného rozhodnutí ze dne 6. 1. 2025 tvrzeným důvodem žádosti je obava z újmy ze strany věřitele. Žalobce nebyl ve vlasti pronásledován pro uplatňování politických práv a svobod, ani nemá z takového jednání důvodnou obavu, a azyl podle § 12 zákona o azylu mu proto udělen nebyl. Žalovaný poukázal na zcela zásadní rozpory ve skutkových tvrzeních mezi žalobou proti rozhodnutí ze dne 14. 4. 2023, jímž byla žádost zamítnuta podle § 16 odst. 1 písm. a) zákona o azylu, a informacemi sdělenými při druhém pohovoru dne 28. 11. 2024. Podle žaloby měly u žalobce proběhnout celkem tři domovní prohlídky, při pohovoru přitom problémy se státními orgány popřel. Věřitel jej měl podle jeho tvrzení uvedeného při zmíněném pohovoru celkem čtyřikrát napadnout, z podání k soudu (žaloby) však plyne, že žalobce vlast opustil, aby se konfrontaci s věřitelem vyhnul. Dle data uvedeného na vízovém štítku Itálie je zřejmé, že předestřená časová posloupnost není realistická – k poslednímu napadení mělo před odjezdem z vlasti dojít v srpnu 2017, kdy bylo

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

žalobci i vydáno vízum. I v hypotetické situaci, kdy by byl žalobce napaden již 1. 8. 2017, je nepravděpodobné, že by bylo vízum v tak krátkém časovém úseku vydáno. Dále upozornil na to, že o mezinárodní ochranu žalobce požádal až po několika letech nelegálního pobytu v ČR, kdy mu hrozila realizace správního vyhoštění. Informace o věřiteli jsou značně nekonkrétní, nedoložil ani žádný doklad z nemocnice, ani doklad o oznámení věci policii. Obdobné zdůvodnění žádosti se u občanů tohoto státu objevuje opakovaně. Lze tedy důvodně předpokládat, že v domovské zemi žalobci žádné nebezpečí nehrozí. Žalovaný neshledal ani důvody hodné zvláštního zřetele, které by odůvodňovaly udělení azylu z humanitárního důvodu podle § 14 zákona o azylu. Zároveň tu nejsou žádné indicie o tom, že by žalobci měla hrozit vážná újma. Ohledně důvodu dle § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu odkázal na svou argumentaci uvedenou ohledně azylu (nevěrohodnost), nad rámec výše uvedeného žalovaný dodal, že problémy s vysokými dluhy lze v X řešit skrze oddlužení. Doplňková ochrana podle § 14a tak rovněž udělena nebyla.

V. Hodnocení věci Městským soudem v Praze

18. Městský soud v Praze na základě podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů ve smyslu ust. § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.s.“), přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu ke dni vydání tohoto rozsudku, a to vzhledem k účinnosti článku 46 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. 6. 2013 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany (dále jen „procedurální směrnice“), a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
19. Soud o věci samé rozhodl bez jednání dle ust. § 51 odst. 1 s.ř.s., neboť účastníci řízení souhlasili s projednáním věci bez jednání.
20. Podle § 12 zákona o azylu *„[a]zyl se cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.“*
21. Podle § 14 zákona o azylu *„[j]estliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit národní humanitární azyl (dále jen ‚humanitární azyl‘) z humanitárního důvodu. Rodinnému příslušníku podle § 13 odst. 2 azylanta, kterému byl udělen humanitární azyl, se v případě hodném zvláštního zřetele udělí humanitární azyl za účelem sloučení rodiny; § 13 se použije obdobně.“*
22. Podle § 14a odst. 1 zákona o azylu *„[d]oplňková ochrana se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště.“*
23. Podle § 14a odst. 2 zákona o azylu (ve znění účinném do 30. 6. 2023) *„[z]a vážnou újmu se podle tohoto zákona považuje a) uložení nebo vykonání trestu smrti, b) mučení nebo*

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, c) vážné ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.“

24. Námitku ohledně nedostatečně zjištěného skutkového stavu týkající se fungování X policie a případné možnosti kontroly její činnosti, nepovažuje soud za důvodnou. Je třeba zmínit, že žalovaný se této otázce v rozhodnutí skutečně nevěnoval. Učinil tak však zejména kvůli tomu, že považoval žalobcovu výpověď za nevěrohodnou. K tomuto závěru dospěl na základě úvah vyličených podrobně na str. 3-5 napadeného rozhodnutí, přičemž soud toto odůvodnění považuje za přesvědčivé a mající oporu ve správním spisu. Konceptem věrohodnosti výpovědi se ve své judikatuře NSS opakovaně zabýval, v rozsudku ze dne 27. 9. 2024, č. j. 5 Azs 144/2024-31, uvedl, že *„[o]tázka věrohodnosti tvrzení žadatele o mezinárodní ochranu je z hlediska rozhodování o jejím udělení naprosto zásadní. Při posuzování věrohodnosti je tedy třeba postupovat velmi uvážlivě, přestože platí, že základní rámec posouzení vytváří žadatel sám svojí výpovědí. Žadatel nese břemeno tvrzení, které je dále ve vzájemné interakci se správním orgánem rozvíjeno a doplněno i břemenem důkazním. V aplikační praxi se v tomto směru hovoří o tzv. sdíleném důkazním břemenu, neboť je rozloženo mezi žadatele a správní orgán. Prokazovat jednotlivá fakta je povinen primárně žadatel (byť především vlastní věrohodnou výpovědí), nicméně správní orgán je povinen zajistit k dané žádosti o mezinárodní ochranu maximální možné množství důkazů, a to jak těch, které vyvracejí výpověď žadatele, tak těch, co ji podporují.“*
25. Žalovaný poukázal na rozpory v tvrzeních žalobce, který v žalobě proti prvnímu rozhodnutí ze dne 14. 4. 2023 tvrdil, že u něj doma proběhlo v souvislosti s dluhem několik domovních prohlídek, nicméně v doplňujícím pohovoru dne 28. 11. 2024 uvedl, že s policií žádné problémy neměl. O napadení se ve zmíněné žalobě nezmínil, naopak podle protokolu z doplňujícího pohovoru měl být žalobce atakován celkem čtyřikrát. Lze přisvědčit i úvaze žalovaného ohledně vyřízení italského víza. Pokud by si jej žalobce skutečně opatřil za účelem útěku před věřitelem, jeví se časová souslednost mezi propuštěním z nemocnice, žádostí o vízum, jeho vydáním a odjezdem ze země původu skutečně jako velmi nepravděpodobná až nemožná. Stejně tak vyjádřil žalovaný pochybnosti, že by žalobci nebyla lékařská zpráva vydána, pokud se v obdobných jiných případech vydává, což podložil jiným takovým obdobným dokumentem. Dle závazného stanoviska ze dne 20. 2. 2023 navíc žalobce výslovně uvedl, že se do vlasti vrátit bez problémů může, žádné nebezpečí mu tam nehrozí a prostředky na cestu má. Žalobcův azylový příběh je tak rozporuplný a nekonzistentní a v důsledku toho i nevěrohodný, což žalovaný dostatečně odůvodnil. Žalobce pak v žalobě neprezentoval žádnou konkrétní námitku, kterou by závěry o nevěrohodnosti jeho azylového příběhu zpochybnil.
26. Vzhledem k tomu, že žalovaný považoval azylový příběh žalobce za nevěrohodný, a tedy jej vyvrátil, bylo by nadbytečné, aby se dále zabýval jeho meritorním posouzením, tedy tím, zda může zakládat odůvodněnou obavu žalobce z pronásledování či vážné újmy. Nebylo tudíž důvodné, aby se žalovaný nad rámec uvedeného zabýval možnostmi vnitrostátní ochrany žalobce v zemi původu, a tedy pozicí policie a případných kontrolních orgánů včetně postavení ombudsmana. K tomu viz usnesení NSS ze dne 21. 3. 2023, č. j. 5 Azs 35/2022-29: *„za situace, kdy byla hodnověrnost vyličeného azylového příběhu stěžovatele zpochybněna jako celek, nemá smysl se zabývat hypotetickou otázkou, zda by v případě,*

pokud by se o hodnověrnou výpověď jednalo, byly splněny podmínky pro udělení azylu dle § 12 zákona o azylu či pro udělení doplňkové ochrany dle § 14a zákona o azylu.“

27. Nad rámec soud uvádí, že dle konstantní judikatury je v zemi původu žalobce dostupná vnitrostátní ochrana před pronásledováním či vážnou újmu ze strany soukromých osob, k tomu např. viz rozsudky zdejšího soudu ze dne 22. 4. 2025 č.j. 4 Az 30/2024-26 a ze dne 23. 12. 2024 č.j. 4 Az 15/2024-23.
28. Žalobce rovněž namítal neobjektivitu použité Informace OAMP – X – Bezpečnostní a politická situace v zemi, jejíž autorem je žalovaný. Soud konstatuje, že daná zpráva obecně popisuje socioekonomické podmínky v zemi původu, přičemž informace o zemi původu současně musí být v maximální možné míře 1. relevantní, 2. důvěryhodné a vyvážené, 3. aktuální a ověřené z různých zdrojů, a 4. transparentní a dohledatelné (rozsudek NSS ze dne 4. 2. 2009, č. j. 1 Azs 105/2008-81, č. 1825/2009 Sb. NSS). Zpráva těmto podmínkám vyhovuje, protože ze seznamu použitých zdrojů je zřejmé, že žalovaný vycházel z podkladů od Amnesty International, Agentury EU pro azyl (EUAA), Freedom House, MZV ČR, MZV USA a dalších. Informace OAMP zároveň popisuje stav k březnu 2024 a napadené rozhodnutí bylo vydáno v lednu 2025, jedná se tak o zprávu aktuální. Lze proto uzavřít, že se jedná o relevantní, důvěryhodnou, vyváženou a objektivní zprávu, proti jejímuž obsahu žalobce neuvedl žádnou konkrétní výtku. Tato námitka proto není důvodná.
29. Soud v tomto ohledu též odkazuje na usnesení NSS ze dne 26. 1. 2021, č. j. 6 Azs 327/2020-29, v němž ve skutkově obdobné věci judikoval, že „rešerše o bezpečnostní a politické situaci v zemi původu, zpracované žalovaným, jsou v rámci azylového řízení běžně používány. V souzené věci představoval dokument „X – Informace OAMP, Bezpečnostní a politická situace v zemi“ ze dne 22. 5. 2020 jeden z podkladů rozhodnutí žalovaného (vedle podkladu zpracovaného norským centrem Landinfo a podkladů zpracovaných Ministerstvem zahraničních věcí), z jehož obsahu vyplývá, že je „pouhou“ rešerší jiných externích zdrojů (např. ČTK, Reuters, americké a britské ministerstvo zahraničních věcí, Human Rights Watch). V situaci, kdy stěžovatel v řízení azylově relevantní důvody ani hrozbu vážné újmy netvrdil a blíže ji nespecifikoval, kdy správní spis obsahuje vícero souladných podkladů zabývajících se bezpečnostní a politickou situací v zemi původu a kdy podklad zpracovaný žalovaným řádně odkazuje na informační zdroje, z nichž vycházel, nelze konstatovat namítané nedostatky při zjišťování skutkového stavu věci.“ Uvedené závěry lze obdobně vztáhnout i na nyní projednávaný případ.
30. K námitce ohledně neudělení humanitárního azylu (§ 14 zákona o azylu) je zapotřebí uvést, že obecná východiska soudního přezkumu takového rozhodnutí shrnul Nejvyšší správní soud například ve svém rozsudku ze dne 21. 3. 2018 č. j. 6 Azs 6/2018-33: „Podle § 14 zákona o azylu lze azyl z humanitárních důvodů udělit v případě hodném zvláštního zřetele. Nejvyšší správní soud připomíná, že citované ustanovení v sobě kombinuje neurčitý právní pojem „případ hodný zvláštního zřetele“, jehož výklad ze strany žalovaného podléhá soudnímu přezkumu v plném rozsahu, a správní uvážení žalovaného odrážející skutečnost, že ani v případě hodném zvláštního zřetele není žalovaný povinen humanitární azyl udělit, bude-li respektovat příslušné mantinely pro svou diskreci (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. května 2004, č. j. 5 Azs 60/2004 - 72, č. 375/2004 Sb. NSS). V případě stěžovatele přitom žalovaný vůbec neshledal důvod hodný zvláštního zřetele, bez něhož je jeho správní vyloučení ohledně udělení humanitárního azylu vyloučeno. Nejvyšší správní soud se s tímto závěrem ztotožňuje. Jak Nejvyšší správní soud konstatoval v rozsudku ze dne 11. března 2004, č. j. 2 Azs 8/2004 - 55, „smysl institutu humanitárního azylu lze spatřovat v tom, aby rozhodující správní orgán měl možnost azyl poskytnout i v situacích, na něž sice nedopadá žádná z kautel předpokládaných taxativními

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

výčty ustanovení § 12 a § 13 zákona o azylu, ale v nichž by bylo přesto patrně „nehumánní“ azyl neposkytnout. [...] Správní orgán díky tomu může zareagovat nejen na varianty, jež byly předvídatelné v době přijímání zákona o azylu jako obvyklé důvody udělování humanitárního azylu – sem lze příkladmo zařadit například udělování humanitárního azylu osobám zvláště těžce postiženým či zvláště těžce nemocným; nebo osobám přicházejícím z oblastí postižených významnou humanitární katastrofou, ať už způsobenou lidskými či přírodními faktory – ale i na situace, jež předvídané či předvídatelné nebyly.“

31. Z judikatury NSS tak vyplývá, že humanitární azyl je ze své povahy výjimečný institut, který se uděluje například osobám těžce postiženým, těžce nemocným, či osobám, které pocházejí z oblastí, jež jsou významně zasaženy humanitární katastrofou, a je koncipován jako dobrodíní státu, a nikoli jako právo žadatele na přiznání azylu (viz rozhodnutí NSS ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004-55, ze dne 11. 6. 2009, č. j. 9 Azs 5/2009-65, ze dne 17. 9. 2010, č. j. 2 Azs 14/2010-92, ze dne 29. 2. 2012, č. j. 2 Azs 38/2011-47, ze dne 22. 9. 2016, č. j. 6 Azs 167/2016-31).
32. Žalovaný se v napadeném rozhodnutí vypořádal s tím, zda byly dle jeho názoru splněny podmínky pro udělení humanitárního azylu, hodnotil přitom životní situaci žalobce, jak ji žalobce popsal ve správním řízení (včetně situace rodinné, sociální a ekonomické), uvedl, že žalobce je dospělý, svéprávný, praceschopný, dokáže se o sebe postarat, vydělat si na své živobytí prací, je zdravý, svobodný a bezdětný, snahu o výdělek ostatně označil za důvod svého vycestování z vlasti. Jeho životní situaci nepovažoval za nijak mimořádnou ani za takovou, kdy by bylo zcela „nehumánní“ azyl neudělit, na základě toho nenalezl žádný zvláštního zřetele hodný důvod pro udělení humanitárního azylu. Soud považuje učiněné hodnocení v souladu se shora uvedenou judikaturou za dostatečné, ve shodě s žalovaným pak má za to, že nebyl naplněn neurčitý právní pojem „v případě hodném zvláštního zřetele“, aby mohl být otevřen prostor pro správní uvážení žalovaného, zda humanitární azyl udělit, či nikoliv, žalovaný své závěry podložil přezkoumatelným úvahami vycházejícími z individuálních okolností daného případu.
33. K namítaným ekonomickým důvodům na straně žalobce soud poukazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 11. 2005, č. j. 4 Azs 34/2005-60, „je sice možno pochopit, že dlouhodobá tíživá ekonomická situace stěžovatele v zemi, kde velká část obyvatel trpí chudobou, bez konkrétní perspektivy zlepšení, může vést až k rozhodnutí svou vlast opustit a pokusit se najít lepší životní podmínky jinde, obzvlášť když se tím zároveň vyřeší vybrocené osobní spory. Institut azylu však není a nikdy nebyl nástrojem k řešení takové situace. [...] Obecně lze za určitých okolností udělení azylu z humanitárních důvodů připustit i tehdy, uvádí-li žadatel potíže ekonomického charakteru. Vždy ale musí jít v tomto ohledu (např. co do míry postižení, délky jeho trvání atd.) o extrémní případ, který navíc má svůj původ v okolnostech relevantních z pohledu ostatních, standardních azylových důvodů. To znamená, že špatná ekonomická situace žadatele je následkem nebo průvodním jevem pronásledování státními orgány v zemi původu pro jeho politické přesvědčení, rasu, národnost, náboženství a podobně.“ (srov. též rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 7. 2019, č. j. 4 Azs 112/2019-46, a ze dne 17. 8. 2020, č. j. 1 Azs 208/2020-40). Žalobcova ekonomická situace v zemi původu rozhodně není extrémním případem, který by měl navíc spojitost s jakýmkoli azylově relevantním důvodem. Žalovaný se navíc v rozhodnutí zabýval možnostmi oddlužení v zemi původu. Tato situace tak nemůže být ani důvodem hodným zvláštního zřetele. Námitka je proto nedůvodná.

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

34. S ohledem na shora uvedené soud neshledal žalobu důvodnou, a proto ji dle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
35. O náhradě nákladů řízení jeho účastníků soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s.ř.s. Žalobce ve věci neměl úspěch, proto mu náhrada nákladů řízení nenáleží, a žalovanému žádné náklady řízení nad rámec úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 18. června 2025

Mgr. Kateřina Peroutková v. r.
samosoudkyně